

18 november 2012

Justitiedepartementet

FSS yttrande över betänkandet Nya påföljder (SOU 2012:34) i de delar som det rör ungdomar.

Utredningen om Nya påföljder är mycket omfattande. FSS, Föreningen Sveriges Socialchefer, har valt att kommentera det som rör ungdomar.

Vi är i huvudsak positiva till utredningens förslag. Vi anser att förslaget innebär att påföljdssystemet blir tydligare och mer förutsägbart.

Nya påföljder för unga lagöverträdare

Utredningen föreslår att påföljdssystemet ska kompletteras med några nya påföljder för unga lagöverträdare såsom kontaktskyldighet för unga, ungdomsövervakning och varningsstraff.

Utredningen föreslår även en begränsning av böter för ungdomar.

Socialtjänstens arbete ska enligt socialtjänstlagen präglas av frivillighet och självbestämmande. Detta gäller även handläggningen av ungdomsärenden och är en av faktorerna för att kunna nå ett bra resultat. I de fall det finns ett stort behov av att skydda ungdomen och det saknas samtycke till vård finns i sista hand en möjlighet för socialnämnden att använda sig av lagen om vård av unga.

- ◆ FSS menar att det är av stor vikt att, i de fall socialnämnden ska vara huvudman för en påföljd, den unge samtycker till påföljden samt att påföljden inte ska vara av kontrollerande art.

Påföljden ungdomsövervakning föreslås ha en behandlingsinriktning, vara intensiv, kunna innefatta tydliga inskränkningar i den unges rörelsefrihet och innebära en skyldighet att ha kontakt med en särskilt förordnad koordinator.

- ◆ FSS anser att innehållet i denna påföljd är motstridigt och att det inte framstår som trovärdigt och realistiskt att den ska kunna innehålla en s k behandlingsinriktning med de i övrigt tydligt repressiva inslagen.
- ◆ FSS tycker att det är bra att dagsböter för ungdomar begränsas. Det är få ungdomar som har egna inkomster och möjlighet att fullgöra sin betalningsskyldighet. Om den unge in kan betala kan detta ge långvariga konsekvenser för den unges livssituation.
- ◆ FSS ser även positivt på utredningens förslag om den nya påföljden "varningsstraff" för tidigare ostraffade minderåriga över 15 år.

Ekonomiska konsekvenser

De förslag som läggs fram i betänkandet bedöms inte sammantaget medföra några kostnadsökningar för det allmänna. För att kunna finansiera verkställigheten av den föreslagna nya påföljden "kontaktskyldighet för unga" föreslås dock kommunerna tillföras mellan 15 – 20 miljoner kronor per år.

- ◆ FSS anser att det är svårt att veta vad kostnaderna blir men förutsätter att finansieringsprincipen kommer att gälla även om kostnaderna blir högre än de beräknade kostnaderna.

För Föreningen Sveriges Socialchefer
Lotta Persson, ordförande